

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2021-10-09

Programmanus

av Heidi Liekola

Moikka ja tervetuloa kuuntelemaan ruotsinsuomalaisille yläkoululaisille suunnattua UR:n ohjelmaa *Ajankohtaista suomeksi*. Minä olen Heidi Liekola ja tämän ohjelman teemana on ympäristö ja ilmasto seuraavin aihein:

Nuoret vaativat päättäjiltä ilmastotekoja

Taideos muistuttaa luonnon hätätilasta

Nuoret vaativat päättäjiltä ilmastotekoja

Kansainvälinen ilmastoliike Elokapina on saanut Suomessa myös vanhemmat ja isovanhemmat puolustamaan maapalloa yhdessä nuorison kanssa. Syyskapinaksi nimettyyn ilmastomielenosoitukseen on ilmoittautunut yli tuhat osallistujaa. Mielenilmauksella liike vaatii Suomen hallitusta julistamaan ympäristö- ja ilmastohätätilan ja kirimään Suomea hiilineutraaliksi vuoteen 2025 mennessä. Myös ruotsinsuomalainen 14-vuotias Sofia Vihtonen peräänkuuluttaa päättäjiltä tekoja.

Sofia Vihtonen

Niiden pitää tehdä jotain! Ei pitäisi olla thinker vaan pitäisi olla doer. Ei pitäisi vaan istua siellä ja ajatella, että no tehdään jotain parin viikon päästä ja jotain tällästä, tehkää nytten! Meidän maailma on kuolemassa ja se tarvii apua. Se ei oo vaan lapsien tehtävä tehdä mitään, vaan se on myös teidän. Miks ette tee mitään? Te otatte rahaa ja teette ihan toisia juttuja, rakennatte enemmän tätä maata, otatte alas enemmän puita. Fiksataan tää maapallo ennen, kun te jatkatte tekee teidän kaikkee tyhmää. Se on mun message, että tehkää jotain nytten.

Pelastakaa lapset –järjestön tuore ilmastoraportti* toteaa, että nykylapset kohtaavat isovanhempiaan synkemmän tulevaisuuden. Peliä ei silti ole menetetty. Järjestön mukaan ilmastotyön keskiössä on nyt lasten näkemyksien ja vaatimusten aito huomiointi ja kuuntelu.

Sofia Vihtonen

Ilmastonmuutoksessa, mikä mua huolestuttaa on just vedet, että niihin on tosi paljon roskaa ja kaikkea pollutionia laitettu. Me leikataan alas meidän puita, mikä on tosi huono, koska ne auttaa tosi paljon, että maailma ei tuu liian kuumaksi. Se on mun mielestä tosi huolestuttavaa, että leikataan niin paljon alas rain forest. Se on kyllä tosi rankka ajatus, että ajattele, jos 40 vuoden päästä elämää ei edes ole olemassa enää. Miten me selvittää tää, jos me ei nyt aleta tekee jotain?

teko
dåd, handling
ilmastoliike
klimetrörelse
puolustaa
värna, försvara
mielenosoitus
demonstration
julistaa
deklarera
hätätila
nödtilstånd
kirimään (kiriä)
spurta, skynda
hiilineutraali
kolneutral
peräänkuuluttaa
efterlysa
toteaa (todeta)
konstatera,
fastställa
keskiö
centrum, nav
näkemys
åsikt, synsätt
vaatimus
krav
saaste
förorening
(pollution)
rankka
tung

Taideteos muistuttaa luonnon hätätilasta

Ryhmä lukiolaisnuoria on maalannut Tampereen Koskipuistossa sijaitsevaan konttiin kantaaottavan taideteoksen. Lukiolaiset toimivat kaupungin siisteysagentteina ja konttimaalauksen tarkoituksena on muistuttaa ohikulkijoita luonnon hätätilasta. 19-vuotias Loviisa Pelttari kertoo maalauksesta:

Loviisa Pelttari

Sen ideana oli, että pitäis olla joku vaikuttava kuva, joka sais ihmiset ajattelea roskausta. Niin meillä on tuolla yhdellä sivulla semmoinen kuva, missä ihminen tiputtaa lokin suuhun tupakantumppeja. Niin se on osana silleen, että saatais ihmiset ajattelea tätä roskausteemaa.

Mitä sä luulet, että minkälaista viestiä se lähettää?

Loviisa Pelttari

Se riippuu varmaan ihmisestä, joka sen näkee. Kyllä mä veikkaan, että jotain ajatuksia voi herättää. Varsinkin ihmisissä, jotka välittävät tämmötteestä luontoteemasta enemmän. Sitten tulee semmoinen hyvä muistutus siitä, että ai niin tästä kannattaa välittää tästä meidän maapallosta. Kyllähän se joillekin voi avata sen uuden, että yhtäkkiä tajuaakin, että ei vitsi, että tällästkö täällä maailmassa on ja muuttuu se perspektiivi ja ehkä käyttäytyminenkin.

Lopuksi pätkä Johanna Almarkin säveltämästä teoksesta *Yes we all need hope*. Sen inspiraationa on ruotsalaisen ilmastoaktivisti Greta Thunbergin samanniminen kannanotto.

*Yes we all need hope, of course we do
Niin se metsä vastaa
kun sinne huutaa
Joten handut multa
ja sit handut ilmaan
Sanasta miestä,
sanasta naista
Gretan sanoista
Ota kiinni ja loista*

Tässä kaikki tällä kertaa. Kuullaan taas!

* <https://pelastakaalapset.s3.eu-west-1.amazonaws.com/main/2021/09/26021447/born-into-the-climate-crisis.pdf>

kontti
container
kantaaottava
(adjektiivi)
ställningstagande
kannanotto
(substantiivi)
ställningstagande
siisteys
renlighet, renhet
vaikuttava
effektfull
lokki
en mås
tupakantumppi
fimp, stump
veikata
tippa
muistutus
påminnelse
käyttäytyminen
beteende